

Werk maken van ouderenrechten

OP DE VOORGROND

dinsdag 23 juni 2020

Bertrand Goethals

Onze senioren zijn te vaak slachtoffer van discriminatie op basis van leeftijd

-
- Diverse partijen pleiten voor Ouderenrechtencommissariaat
 - Regering zal aandringen op VN-conventie
 - OKRA waarschuwt voor stigmatisering door overbescherming
-

Ann Peuteman: „Tachtigplussers zijn geen tweederangsburgers.” © Image Select

Autorijden, naar de winkel gaan, je eigen bankzaken beheren. Voor de meesten onder ons maken die activiteiten als vanzelfsprekend deel uit van het dagelijkse leven. Ben je echter ouder dan tachtig, dan blijken die taken almaar meer moeite te kosten. Bovendien worden ouderen in de uitvoering van zulke dagelijkse taken al te snel beperkt. „Vinden we dat zelf koken te gevaarlijk wordt voor een oudere persoon, dan verbieden we dat en laten we maaltijden van bedenkelijke kwaliteit aan huis leveren”, weet Knack-journalist Ann Peuteman. „Daarbij gaan we echter volledig voorbij aan het plezier en de structuur dat die persoon haalt uit het klaarmaken van een maaltijd.” Peuteman kon niet langer lijdzaam toezien hoe tachtigplussers in onze samenleving worden beschouwd als tweederangsburgers en schreef er het boek *Grijsgedraaid*. Waarom we bang moeten zijn om oud te worden over (Uitgeverij Vrijdag). Daarin klaagt ze aan hoe we onze senioren alles uit handen nemen wat het leven leuk maakt.

Ook justitiejournalist John De Wit bond de kat de bel aan en formuleerde in oktober 2019 vier concrete beleidsvoorstellen in *De Juristenkrant*. Naast een pleidooi voor hogere lonen voor

zorgpersoneel in woon-zorgcentra, betere juridische vertegenwoordiging en de invoering van een systematische seniorentoets voor nieuwe infrastructuur, brak De Wit een lans voor de oprichting van een Ouderenrechtencommissariaat. Dat moet, naar analogie met het Kinderrechtencommissariaat, de rechten van onze senioren beschermen. Volgens Vlaams parlementslid Ann De Martelaer (Groen) kan de vergelijking met het Kinderrechtencommissariaat de test doorstaan. „Het Ouderenrechtencommissariaat is de Vlaamse pleitbezorger van ouderenrechten in het Vlaams Parlement”, zo argumenteert ze. „Die rol maken we waar door signalen van ouderen en professionals op te sporen en om te zetten in concreet beleidsadvies. De klachtenlijn van het Ouderenrechtencommissariaat onderzoekt klachten over schendingen en waakt over het toepassen en naleven van ouderenrechten.”

De Martelaer is niet de enige politicus die zich de rechten van ouderen aantrekt. Ook parlementsliden van CD&V en sp.a zijn gewonnen voor het idee. In maart nam de Kamer van Volksvertegenwoordigers de resolutie van kamerlid Els Van Hoof (CD&V) aan inzake leeftijdsdiscriminatie. Die wil dat de Belgische regering niet nalaat actief te pleiten voor een VN-conventie over ouderenrechten. Van Hoof: „Een internationale conventie verplicht landen tot positieve maatregelen om discriminatie van ouderen tegen te gaan. De verdragen zijn bovendien een juridische stok achter de deur. Burgers kunnen zich daarop beroepen in de rechtbank en krijgen de mogelijkheid om internationaal klacht in te dienen tegen een schending van hun rechten wanneer de nationale rechtsmiddelen zijn uitgeput. Zo kunnen burgers staten ter verantwoording roepen als die onvoldoende ondernemen om hun ouderen te beschermen.”

Alvast bij OKRA, de grootste vereniging voor 55-plussers in Vlaanderen en Brussel, juichen ze de extra aandacht voor ouderenrechten toe. Johan Truyers van OKRA's studiedienst benadrukt echter dat de beweging nog geen officieel standpunt inneemt wat het betreft Ouderenrechtencommissariaat. „Het is een moeilijke discussie waarin de nodige nuance moet worden aangebracht”, zegt hij. „Indien we zo'n Ouderenrechtencommissariaat in het leven roepen, dan erkennen we de facto dat ouderen geen volwaardige burgers zijn en dat ze bijzondere bescherming vereisen. We pleiten echter niet voor aparte rechten, maar voor een eerbiediging van de bestaande rechten die gelden voor elke burger. Zijn ouderen slachtoffer van een schending van die rechten, bijvoorbeeld door leeftijdsdiscriminatie, dan vechten we dat aan via Unia en ouderenorganisaties.”